

ANALIZA STANU GOSPODARKI ODPADAMI KOMUNALNYMI NA TERENIE GMINY TRYŃCZA ZA 2024 ROK

Zatwierdził/a:

Z up. **WÓJTA**

Magdalena Rachwał
SEKRETARZ GMINY

Gmina Trynćza

Kwiecień 2025 rok

Spis treści

I. Cel i założenia analizy	3
II. Uwarunkowania formalno-prawne.....	4
III. Charakterystyka gminy oraz opis systemu gospodarowania odpadami na terenie Gminy Tryńcza	5
IV. Potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi.....	6
V. Możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania	7
VI. Decyzje administracyjne	9
VII. Koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych	9
VIII. Liczba mieszkańców.....	10
IX. Ilość odpadów komunalnych wytworzonych na terenie Gminy Tryńcza w 2024 roku.....	11
X. Uzyskane poziomy przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych.	12
XI. Informacja o udziale przekazanych do termicznego przekształcania odpadów komunalnych w stosunku do odebranych i zebranych odpadów	12
XII. Podsumowanie	12

I. Cel i założenia analizy

Zadaniami własnymi gmin, wynikającymi wprost z ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 399) oraz z ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1465 ze zm.) jest dbanie o porządek i czystość poprzez zastosowanie rozwiązań regulowanych obowiązującymi przepisami prawa.

W myśl art. 9tb w związku z art. 3 ust. 2 pkt 10 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 399) gminy zobowiązane są do wykonywania corocznej analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi, w celu weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi.

Analizę stanu gospodarki odpadami komunalnymi sporządza się na podstawie sprawozdań złożonych przez podmioty odbierające odpady komunalne od właścicieli nieruchomości, podmioty prowadzące punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych, podmioty zbierające odpady komunalne, informacji przekazanych przez prowadzących instalacje komunalne oraz na podstawie rocznego sprawozdania z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi oraz innych dostępnych danych o czynnikach wpływających na koszty systemu gospodarowania odpadami komunalnymi.

Poniższa analiza obejmuje m.in.:

- możliwości przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, bioodpadów stanowiących odpady komunalne oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych;
- potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi,
- koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych w podziale na wpływy, wydatki i nadwyżki z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi;
- dostarcza informacji dotyczących liczby mieszkańców objętych systemem gospodarowania odpadami, liczby właścicieli nieruchomości, którzy nie wykonują obowiązków wynikających z ustawy,
- liczbę mieszkańców,
- ilość odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy, a także ilość niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych i bioodpadów stanowiących odpady komunalne, odbieranych z terenu gminy oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych.

Analizę stanu gospodarki odpadami komunalnymi sporządza się w terminie do 30 kwietnia za poprzedni rok kalendarzowy, podlega ona publicznemu udostępnieniu na stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Gminy.

Zakres przedmiotowej analizy częściowo pokrywa się z rocznym sprawozdaniem z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi, sporządzanym przez

gminę, na podstawie art. 9q ust. 1, ust. 2 oraz ust. 3 ww. ustawy, które przygotowuje się celem jego przedłożenia Marszałkowi Województwa oraz Wojewódzkiemu Inspektorowi Ochrony Środowiska w terminie do 31 marca roku następującego po roku, którego dotyczy.

Poniższa analiza obejmuje okres funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie Gminy Tryńcza od 1 stycznia do 31 grudnia 2024 r.

Głównym celem analizy jest dostarczenie niezbędnych informacji dla stworzenia efektywnego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi. Szczelny system gospodarowania odpadami komunalnymi to jedno z zadań priorytetowych, do których dążą miasta i powiaty w Polsce, również Gmina Tryńcza.

II. Uwarunkowania formalno-prawne

Podczas opracowania niniejszej analizy korzystano m.in. z następujących dokumentów:

Ustawy:

- Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 1587 ze zm.)
- Ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 399) wraz z rozporządzeniami wykonawczymi.
- Ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tj. Dz. U. z 2024 r. poz. 1465 ze zm.)

System gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie gminy Tryńcza funkcjonuje w oparciu o następujące podstawy prawne, na które powoływano się podczas niniejszego opracowania:

- Uchwała Nr XL/431/2022 Rady Gminy Tryńcza z dnia 20 września 2022r. w sprawie zmiany Uchwały Nr XVIII/184/2020 Rady Gminy Tryńcza z dnia 29 czerwca 2020 r. w sprawie uchwalenia regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Tryńcza,
- Uchwała Nr XL/427/2022 Rady Gminy Tryńcza z dnia 20 września 2022 r. w sprawie określenia metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi dla nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy a powstają odpady komunalne, których właściciele złożyli deklaracje o przystąpieniu do zorganizowanego przez Gminę Tryńcza systemu gospodarowania odpadami komunalnymi oraz ustalenia stawki tej opłaty,
- Uchwała Nr III/30/2018 Rady Gminy Tryńcza z dnia 18 grudnia 2018 r. w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia stawki takiej opłaty na terenie Gminy Tryńcza,
- Uchwała Nr XX/208/2020 Rady Gminy Tryńcza z dnia 24 listopada 2020 r. w przedmiocie zmiany uchwały Nr XVI/169/2020 Rady Gminy Tryńcza z dnia 26 maja 2020 r. w sprawie wyboru metody ustalenia wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi i ustalenia stawki tej opłaty oraz zwolnienia w części z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkiem mieszkalnymi jednorodzinnymi kompostujących bioodpady stanowiące odpady komunalne w kompostowniku przydomowym,

- Uchwała Nr XVI/170/2020 Rady Gminy Tryńcza z dnia 26 maja 2020 r. w sprawie określenia szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi,
- Uchwała Nr XXIX/321/2021 Rady Gminy Tryńcza z dnia 9 listopada 2021 r. w sprawie zmiany Uchwały Nr XVI/172/2020 Rady Gminy Tryńcza z dnia 26 maja 2020 r. roku w sprawie określenia wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właściciela nieruchomości na terenie Gminy Tryńcza oraz warunków i trybu składania deklaracji za pomocą środków komunikacji elektronicznej,
- Zarządzenie Nr 51/2021 Wójta Gminy Tryńcza z dnia 17 czerwca 2021 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych Gminy Tryńcza.

Inne:

- Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Podkarpackiego (Uchwała Nr XXXVI/584/21 z dnia 26 kwietnia 2021 r. w sprawie uchwalenia Planu Gospodarki Odpadami dla Województwa Podkarpackiego na lata 2020 – 2026 z perspektywą do 2032 roku (WPGO) wraz z Planem Inwestycyjnym stanowiącym załącznik do WPGO oraz Prognozą oddziaływania projektu WPGO na środowisko).

III. Charakterystyka gminy oraz opis systemu gospodarowania odpadami na terenie Gminy Tryńcza

Gmina Tryńcza to gmina wiejska w Polsce położona w województwie podkarpackim, w powiecie przeworskim. Gmina stanowi wąski przegub w środkowej części powiatu zespajający jego południowe i północne gminy. Stanowi 10,1 % powierzchni powiatu. Zajmuje obszar 70,56 km², w tym: użytki rolne 73% oraz użytki leśne 15%. Gmina Tryńcza składa się z 9 sołectw tj. Głogowiec, Gniewczyna Łańcucka, Gniewczyna Tryniecka, Wólka Małkowa, Tryńcza, Gorzyce, Wólka Ogryzkowa, Ubieszyn, Jagiełła.

Gmina jest zobowiązana do tworzenia optymalnych warunków do selektywnego zbierania odpadów komunalnych kładąc nacisk na prawidłową segregację odpadów. Prawidłowa segregacja umożliwia wychwycenie ze strumienia odpadów komunalnych jak najwięcej odpadów, które nadają się do ponownego użycia oraz do recyklingu. Dzięki temu na składowisko odpadów komunalnych trafiają jedynie te odpady, których nie da się już poddać innym procesom przetwarzania, a jedynie unieszkodliwianiu poprzez składowanie.

Przez *gospodarowanie odpadami* rozumie się zbieranie, transport, przetwarzanie odpadów, łącznie z nadzorem nad tego rodzaju działaniami, jak również późniejsze postępowanie z miejscami unieszkodliwiania odpadów oraz działania wykonywane w charakterze sprzedawcy odpadów lub pośrednika w obrocie odpadami.

Od 01.07.2013 r. uruchomiony został system gospodarowania odpadami komunalnymi. Od tego czasu podmiotem odpowiedzialnym za organizację i funkcjonowanie systemu jest Gmina Tryńcza. Gmina w zamian za uiszczoną przez mieszkańców opłatę gospodaruje

odpadami komunalnymi. Opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi na terenie Gminy Tryńcza powstającymi na nieruchomościach zamieszkałych obliczana była w oparciu o liczbę mieszkańców zamieszkujących daną nieruchomość. Wywiązując się z ustawowego obowiązku Gmina zorganizowała przetarg nieograniczony na odbiór odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych. Miejsca wykazane jako prowadzące działalność gospodarczą zobowiązane są do posiadania umowy na odbiór odpadów z firmą wpisaną do rejestru działalności regulowanej, prowadzonego przez Wójta Gminy Tryńcza lub umowy z Gminą Tryńcza na odbiór odpadów.

Szczegółowe zasady funkcjonowania gminnego systemu gospodarki odpadami komunalnymi określają akty prawa miejscowego wymienione w rozdziale II niniejszego opracowania oraz założenia zapisane w Planie Gospodarki Odpadami Województwa Podkarpackiego.

Odpady komunalne odbierane były od właścicieli nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych bezpośrednio spod posesji u źródła ich powstania. Odbiór zgromadzonych odpadów odbywał się poprzez wystawienie pojemnika poza teren nieruchomości w miejsce umożliwiające swobodny dojazd specjalistycznego samochodu. Odpady komunalne zbierane były w sposób zarówno selektywny w systemie mieszanym tj. kosze/worki.

Selektywna zbiórka odpadów polegała na zbieraniu następujących frakcji odpadów – szkło; papier i tektura; metale i tworzywa sztuczne; odpady ulegające biodegradacji – bezpośrednio z terenu nieruchomości.

Ponadto mieszkańcy, którzy chcieli pozbyć się segregowanych odpadów poza ustalonymi terminami odbioru bądź odpadów innych niż powyżej np. zużytych sprzętów elektrycznych i elektronicznych, odpadów tekstyliów, odpadów wielkogabarytowych, popiołu i.in. mogli korzystać z funkcjonującego Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK) zlokalizowanego w miejscowości Tryńcza.

Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne odebrane od właścicieli nieruchomości przekazywane były do instalacji komunalnej.

Odpady ulegające biodegradacji oraz odpady zielone właściciel nieruchomości mógł poddawać procesowi kompostowania na własny użytek, na terenie swojej nieruchomości, w sposób niepowodujący uciążliwości dla sąsiednich nieruchomości i ich mieszkańców, zanieczyszczenia terenu oraz wód powierzchniowych i podziemnych.

Odpady z nieruchomości zamieszkałych odbierane były bez ograniczenia ilościowego, z częstotliwością określoną w harmonogramie.

IV. Potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi

W ramach wywiązania się z ustawowego obowiązku zapewnienia porządku i czystości na terenie gminy utworzono Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (w skrócie PSZOK). PSZOK został utworzony na działkach o numerach ewid. 830/5, 830/4, 829/8 położonych w miejscowości Tryńcza, otwarty był 1 raz w tygodniu. Prowadzony był przez Zakład Gospodarki Komunalnej w Tryńczy Sp. z o.o. na zasadach określonych umową.

Rysunek 1 Geograficzne położenie PSZOK-u
 Źródło: Strona www.geoportal.gov.pl

Na terenie PSZOK w latach wcześniejszych zostały wzniesione zamykane wiaty na odpady niebezpieczne i wielkogabarytowe, wybudowano pomieszczenie socjalne, kompostownik na odpady biodegradowalne oraz dokupiono/wypożyczono punkt w dodatkowe kontenery m.in. na odpady medyczne, odpady niebezpieczne, na świetlówki oraz kontenery 1100 l. na papier, odpady wielomateriałowe. Zakupiono również regały na drobny sprzęt elektryczny i elektroniczny. Kupno dalszego wyposażenia m.in. wagi oraz wyposażenie budynku socjalnego, a także kontynuacja pozostałych prac zaplanowana jest w najbliższe lata i uzależniona od wpływów z tytułu gospodarki odpadami. PSZOK został oświetlony, oznakowany, ogrodzony panelowo i posiada dwie bramy wjazdowe. Ponadto na PSZOKu zamontowano całodobowy monitoring mający ograniczyć podrzucanie odpadów poza godzinami otwarcia punktu. Wykonano utwardzenie placu.

Potrzeby inwestycyjne związane z gospodarką odpadami w latach przyszłych wynikają także z potrzeby doskonalenia systemu gospodarowania odpadami komunalnymi na obszarze gminy Trynca, przede wszystkim w sferze selektywnego zbierania odpadów, prawidłowej segregacji odpadów, edukacji ekologicznej oraz organizacji dodatkowych miejsc zbierania odpadów komunalnych.

V. Możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania

Zgodnie z ustawą o odpadach z dnia 14 grudnia 2012 roku jako przetwarzania odpadów rozumie się proces odzysku lub unieszkodliwiania, w tym przygotowanie poprzedzające odzysk lub unieszkodliwianie. Możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych związane są z ich zagospodarowaniem w poszczególnych instalacjach do odzysku (głównie instalacje mechaniczno-biologicznego przetwarzania) lub unieszkodliwiania (głównie składowanie na składowiskach).

Zgodnie z art. 9e ust. 1 pkt. 2 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach podmiot odbierający odpady komunalne od właścicieli nieruchomości jest obowiązany do przekazywania zmieszanych odpadów komunalnych oraz odpadów zielonych bezpośrednio do instalacji komunalnych.

Odebrane przez Zakład Gospodarki Komunalnej w Tryńczy Sp. z o.o. od właścicieli nieruchomości zamieszkałych z terenu gminy zmieszane odpady komunalne, odpady zielone oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania, są zagospodarowane przez „Stare Miasto-Park” Sp. z o. o. Wierzawice 874, 37-300 Leżajsk. Spółka Stare Miasto-Park w Wierzawicach zajmuje się zagospodarowaniem niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, surowców wtórnych, odpadów wielkogabarytowych, zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego. Posiada własną Instalację do składowania odpadów powstających w procesie mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych – Składowisko „Giedlarowa”.

Odpady kuchenne ulegające biodegradacji (o kodzie 20 01 08) zbierane były w sposób selektywny i odbierane przez firmę, która wygrała postępowanie przetargowe tj. Zakład Gospodarki Komunalnej w Tryńczy Sp. z o.o. Odpady zielone selektywnie zebrane zgodnie z zapisami Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Tryńcza były nieodpłatnie dostarczane we własnym zakresie przez właścicieli nieruchomości do Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych położonego w miejscowości Tryńcza.

Jednakże ze względu na to, iż Gmina Tryńcza jest gminą wiejską, gdzie w większości gospodarstw deklaruje się posiadanie kompostownika, odbioru odpadów kuchennych ulegających biodegradacji i odbioru odpadów zielonych w roku 2023 nie odnotowano.

Zgodnie z art. 9e ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach podmiot odbierający odpady komunalne od właścicieli nieruchomości obowiązany był do przekazywania odebranych od właścicieli nieruchomości zmieszanych odpadów komunalnych oraz odpadów zielonych do regionalnej instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych. Zniesienie obowiązku regionalizacji od 6 września 2019 r. umożliwia przekazanie zmieszanych odpadów komunalnych do instalacji komunalnych na obszarze całego kraju, dotychczasowe RIPOKI stały się Instalacjami Komunalnymi. Poniższe dane pochodzą od przedsiębiorców realizujących umowę na odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych.

Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne (kod 20 03 01) oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania przekazywane były do: Instalacji do mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych Składowisko Stalowa Wola, 37-300 Leżajsk, Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i Cofinco Poland Sp. z o.o. 44-335 Jarzębie – Zdrój oraz do Instalacji do mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych – Sortownia odpadów komunalnych zmieszanych, Instalacja Giedlarowa, 37-300 Leżajsk.

Na podstawie art. 3 ust. 2 pkt 9b ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach mieszkańcy gminy zostaną poinformowani o miejscach zagospodarowania ww. odpadów komunalnych poprzez stronę internetową gminy.

VI. Decyzje administracyjne

W 2024 r. na terenie gminy Tryńcza nie wydano decyzji administracyjnych przez Wójta Gminy Tryńcza wobec właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

VII. Koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych

Na terenie gminy Tryńcza opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi oblicza się w oparciu o liczbę mieszkańców zamieszkujących daną nieruchomość zgodnie ze złożoną przez właściciela deklaracją. Stawki opłat w roku 2024 wynosiły odpowiednio:

- za odbiór odpadów selektywnie zbieranych:
 - o 20,00 zł/ osoba / miesięcznie
 - o 15,00 zł/ osoba / miesięcznie w przypadku złożenia oświadczenia o kompostowaniu bioodpadów w kompostowniku przydomowym
- jeżeli odpady komunalne nie są zbierane w sposób selektywny:
 - o 40,00 zł/ osoba / miesięcznie

Pod koniec 2023 roku został przeprowadzony przetarg nieograniczony na „Odbiór odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych położonych na terenie Gminy Tryńcza”. W wyniku przeprowadzonego postępowania przetargowego wybrano ofertę Wykonawcy – Zakład Gospodarki Komunalnej w Tryńczy Sp. z o.o. 37-204 Tryńcza 118.

Gmina Tryńcza w dniu 28 grudnia 2023 r. roku zawarła umowę z w/w wykonawcą na „Odbiór odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych położonych na terenie Gminy Tryńcza” obowiązującą w okresie od dnia 01.01.2024 do 31.12.2024 r.

Ponadto podpisany został Aneks do umowy nr UG.RMOS.6232.97-1.2013 z dnia 15 grudnia 2015 r. wynikły z porozumienia międzygminnego z dnia 02.02.2013 między Gminą Leżajsk a Gminą Tryńcza, który dotyczył zadania polegającego na „zagospodarowaniu odpadów komunalnych z obszaru Gminy Tryńcza”. Umowa w ciągu ostatnich lat była aneksowana.

Na wydatki związane z obsługą systemu gospodarowania odpadami komunalnymi składa się odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych, obsługa systemu (obsługa PSZOK, monitoring, koszty napraw, koszty zakupu materiałów, zakup energii, usług remontowych, koszty pracownika administracyjnego), zakup materiałów i wyposażenia.

Wydatki łącznie wyniosły: 1 681 545,64 zł.

Wpływy wyniosły: 1 324 991,71 zł.

Koszt odbioru i zagospodarowania: 1 440 338,69 zł.

Rozliczenie odbioru i zagospodarowania odpadów następowało fakturami miesięcznymi według kwot wynikających z zawartych umów. Wynagrodzenie Wykonawców ustalane było

każdorazowo w oparciu o ilość faktycznie odebranych i zagospodarowanych odpadów komunalnych (potwierdzoną raportami miesięcznymi) i pomnożonych przez stawki z umów.

Dodatkowymi kosztami ponoszonymi na rzecz poprawnego działania systemu gospodarki były m.in. nakłady poniesione na wydruki informacji dla mieszkańców o częstotliwości i terminach płatności za odbiór odpadów komunalnych a także druki plakatów, informacji i artykułów na temat odpowiedniego postępowania z odpadami, wyjazdy w teren, organizowane w szkołach akcje „zbierania świata” i pogadanki proekologiczne.

Wydatki poniesione na funkcjonowanie systemu gospodarki odpadami pokrywane były z otrzymanych wpływów od właścicieli nieruchomości wyliczonych na podstawie złożonych deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi. W ramach wnoszonej opłaty utrzymywany i prowadzony był również Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych.

Ponadto koszty ujęte w przetargu na odbiór odpadów komunalnych zawierały wydruk plakatów o poprawnej segregacji odpadów, wydruk całorocznych harmonogramów odbioru, wymianę worków na odpady, przeprowadzenie akcji promocyjno-informacyjnej w placówkach oświatowych na terenie gminy Trynca.

Nasilającym się problemem są – powstające po każdej racie – zaległości z tytułu nieregulowanej płatności za odpady. Znaczna część mieszkańców nie dotrzymuje terminów płatności bądź nie wywiązuje się z obowiązku ich uiszczenia, co wiąże się z powstawaniem zaległości w opłacie. W celu poprawy ściągальności zaległości stosowana jest egzekucja informacyjna (miękką) polegająca na wykonywaniu telefonów przypominających oraz wysyłaniu pism informujących o zaległości. W przypadkach, gdzie powyższe działania nie skutkowały wysyłano upomnienie a w następnej kolejności tytuł wykonawczy w celu przymusowego ściągnięcia należności przez Urząd Skarbowy. Jednakże odsetek ściągальności przez Urzędy Skarbowe jest niski, po dokonanej analizie listy osób z największymi zaległościami wynika, że osoby te są dłużnikami od lat w gospodarce odpadami ale również w podatkach od osób fizycznych bądź innych opłatach lokalnych.

VIII. Liczba mieszkańców

W 2024 roku według danych pobranych z bazy meldunkowej Gminę Trynca zamieszkiwało 8 565 mieszkańców zameldowanych na pobyt stały lub czasowy. Liczba osób faktycznie zamieszkałych według danych zawartych w deklaracjach o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi wynosiła 6 972 osób co stanowi 2 241 punktów adresowych. Gęstość zaludnienia wynosi około 122 osób na km².

Różnice powstałe w podanej liczbie mieszkańców mają wiele przyczyn m. in mogą wynikać z tego, że wielu uczniów i studentów kontynuuje naukę poza miejscem stałego zameldowania, nie zawsze meldując się w nowym miejscu. Analogiczna sytuacja występuje wśród osób czynnych zawodowo, którzy ze względu na wykonywaną pracę przebywają poza terenem Gminy.

Gminy, które pobierają opłatę za śmieci w przeliczeniu na liczbę osób zamieszkujących nieruchomość, od lat borykają się z nieszczelnym systemem. Dlaczego tak się dzieje? Po pierwsze właściciel nieruchomości składa deklarację dotyczącą osób

zamieszkujących w lokalu, a gminie trudno to zweryfikować. Po drugie mieszkańcy zapominają o korektach deklaracji śmieciowych, nie uwzględniają w nich np. nowo narodzonych dzieci czy najemców. Samorządy tracą na tym krocie. A ponieważ system musi się bilansować z opłat pochodzących od mieszkańców, koszty jego funkcjonowania przenoszą się na tych, którzy za śmieci płacą. Zjawisko jest na tyle powszechne, że część gmin podejmuje decyzję o zmianie metody obliczania opłaty śmieciowej na szczerą, choć bardziej uciążliwą administracyjnie, czyli na metodę poboru opłat wyliczaną na podstawie zużycia wody. Metoda ta w gminie Tryńcza, która jest gminą wiejską została przedyskutowana i odrzucona ze względu na dużą ilość gospodarstw rolnych.

W 2024 roku w związku z dużą różnicą pomiędzy osobami zameldowanymi a zgłaszanymi w deklaracjach podjęte zostały działania mające na celu weryfikację danych zawartych w deklaracjach i sprawdzenie ich ze stanem faktycznym. W związku z powyższym śladem lat poprzednich przeprowadzono wyrównkowe kontrole w każdej z miejscowości leżących na terenie Gminy Tryńcza. Właściciele nieruchomości u których wykryto nieprawidłowości byli wzywani do wyjaśnień i odpowiednio składali nowe deklaracje bądź stosowne oświadczenia.

Ponadto działania Gminy prowadzone były na bieżąco, w przypadku ujawnienia właściciela nieruchomości, który nie złożył deklaracji bądź złożył deklarację ale dane w niej zawarte budzą wątpliwość wysłano wezwania. Łącznie w 2024 roku wysłano 60 wezwań do złożenia wyjaśnień.

Poza systemem znajduje się część nieruchomości niezamieszkałych oraz budynki, w których prowadzona jest działalność gospodarcza. W przypadku tych ostatnich część posiada umowy na odbiór odpadów komunalnych zawarte z przedsiębiorcami wpisanymi do rejestru działalności regulowanej prowadzonego przez Wójta Gminy Tryńcza. Natomiast względem tych którzy nie dopełnili formalności związanych z podpisaniem umowy na odbiór odpadów komunalnych Urząd Gminy prowadzi działania sprawdzające i dyscyplinujące, zmierzające do wyegzekwowania zawarcia stosownych umów.

IX. Ilość odpadów komunalnych wytworzonych na terenie Gminy Tryńcza w 2024 roku

Ilość odpadów komunalnych odebranych z terenu gminy Tryńcza w roku 2024 według sprawozdań złożonych przez podmioty odbierające odpady komunalne.

Lp.	Kod i rodzaj odpadu	Masa odebranych odpadów komunalnych w tonach (Mg)
1.	15 01 07 Opakowania ze szkła	164,92
2.	15 01 01 Opakowania z papieru i tektury	0,08
3.	20 01 01 Papier i tektura	16,68
4.	15 01 06 Zmieszane odpady opakowaniowe	237,48

5.	20 03 01 Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	764,58
6.	20 02 03 Inne odpady nieulegające biodegradacji	27,78
7.	20 03 07 Odpady wielkogabarytowe	37,94
8.	19 12 12 Inne odpady (w tym zmieszane substancje i przedmioty) z mechanicznej obróbki odpadów inne niż wymienione w 19 12 11	437,65
9.	16 01 03 Zużyte opony	22,925
	Razem:	1 710,035

Podane ilości to informacje o odebranych odpadach ze sprawozdania podmiotu odbierającego odpady z nieruchomości zamieszkałych oraz niezamieszkałych.

X. Uzyskane poziomy przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych

Osiągnięty poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia odpadów komunalnych – 45,11%.

XI. Informacja o udziale przekazanych do termicznego przekształcania odpadów komunalnych w stosunku do odebranych i zebranych odpadów

Łączna masa odpadów komunalnych przekazanych do termicznego przekształcania - 435,54 Mg.

Stosunek masy odpadów komunalnych przekazanych do termicznego przekształcania do odebranych i zebranych odpadów komunalnych - 25,47 %.

XII. Podsumowanie

Roczna analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Tryńcza została opracowana w celu weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi. Analiza ta ma również dostarczyć informacji o liczbie mieszkańców, liczbie właścicieli nieruchomości objętych systemem gospodarowania odpadami komunalnymi oraz dostarczyć niezbędnych informacji dla stworzenia najbardziej efektywnego ekonomicznie systemu gospodarki odpadami

komunalnymi. Niniejsza analiza dotyczy roku 2024 uwzględniając także w pewnych kwestiach lata ubiegłe.

Od lipca 2013 r. właściciele nieruchomości wnoszą opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi do Gminy na podstawie złożonych deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Umowa na odbiór oraz umowa na zagospodarowanie odpadów została zawarta pomiędzy Gminą Tryńcza a podmiotami świadczącymi usługi. Przez cały rok obowiązki nałożone ustawą w zakresie odbioru odpadów realizowane były poprzez podmiot wyłoniony w drodze przetargu. Właściciele nieruchomości wnosili opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi na podstawie złożonych deklaracji, prowadzili selektywną zbiórkę odpadów, która zapewniła wymagany poziom odzysku odpadów takich jak papier, metale, tworzywa sztuczne, szkło a także innych frakcji odpadów. Na podstawie zebranych danych można stwierdzić, że system gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Tryńcza funkcjonuje prawidłowo. System ten działa zgodnie z obowiązującymi przepisami i oparty jest o akty normatywne różnego szczebla. Gmina Tryńcza wdrożyła i w pełni realizuje przyjęte obowiązki w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi.

Priorytetowym zadaniem dla gminy na lata kolejne jest poprawa funkcjonowania i organizacji PSZOK. Zwiększenie efektywności selektywnej zbiórki odpadów a także kontynuowanie działalności edukacyjnej, gdyż tylko konsekwentne działanie i przybliżanie mieszkańcom tematyki prawidłowego postępowania z odpadami jest w stanie przynieść pożądane efekty. Należy skupić się na takiej formie komunikacji z mieszkańcami aby podczas segregacji odpadów nie dochodziło do mieszania się ze sobą poszczególnych frakcji odpadów. Powyższe działania są kluczem potrzebnym do ograniczenia ilości wytwarzanych odpadów komunalnych oraz racjonalnego sortowania odpadów w celu osiągnięcia określonych przez Unie Europejską poziomów odzysku i recyklingu odpadów.

W obecnej sytuacji niezwykle istotne jest zapewnienie bilansowania się środków finansowych przeznaczonych na realizację nałożonych na gminę obowiązków w zakresie gospodarowania odpadami. Niestety skuteczność ściągania należności skierowane do urzędu Skarbowego za lata ubiegłe nie jest zadowalająca. W roku 2024 część osób zalegających z opłatą od początku przejścia przez gminy systemu gospodarowania odpadami komunalnymi zmarła pozostawiając nieregulowane należności i nieregulowane sytuacje spadkowe.

Podsumowując w przyszłych latach planujemy kłaść większy nacisk na uświadamianie mieszkańcom jak należy postępować z odpadami, głównie po to, aby ograniczyć ilość wytwarzanych odpadów komunalnych oraz aby osiągać określone poziomy odzysku i recyklingu, a także ograniczyć masy odpadów ulegających biodegradacji kierowanych do składowania. Ponadto użyjemy wszystkich dostępnych metod na poprawę egzekucji należności by system sam się bilansowała a stawki opłat pozostawały na tym samym bądź zbliżonym poziomie. Działania te mają nie tylko utrzymywać funkcjonujący system gospodarki odpadami komunalnymi na obecnym poziomie, ale podnosić jego jakość i efektywność.